

Bruksela, 6 października 2023 r.
(OR. en, lv, pl, sk)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0218(COD)

13188/23
ADD 1 REV 3

CODEC 1631
ENER 502
CLIMA 409
CONSOM 322
TRANS 363
AGRI 525
IND 481
ENV 1009
COMPET 896

NOTA DO PUNKTU I/A

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Projekt DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniającej dyrektywę (UE) 2018/2001, rozporządzenie (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE w odniesieniu do promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych i uchylającej dyrektywę Rady (UE) 2015/652 (pierwsze czytanie) – Przyjęcie aktu ustawodawczego = Oświadczenia

Oświadczenie Belgii

Belgia uznaje potrzebę przyspieszenia transformacji energetycznej i stopniowego wycofywania paliw kopalnych w ramach naszych wysiłków na rzecz osiągnięcia celów porozumienia paryskiego. Belgia poprze przyjęcie dyrektywy, ale pragnie wyrazić obawy dotyczące wyzwań związanych ze zwiększonymi celami w zakresie energii odnawialnej zawartymi w niniejszej trzeciej dyrektywie w sprawie energii odnawialnej. Z poważnych ograniczeń demograficznych i geograficznych w połączeniu z obecnością dużych skupisk sektorów energochłonnych wynika, że niezwykle trudne jest osiągnięcie oczekiwanych wkładów krajowych zgodnie z wzorem przedstawionym w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/1999. Wydaje się to nieosiągalne,

w szczególności w okresie zaledwie siedmiu lat. To samo dotyczy wiążących sektorowych celów cząstkowych (dotyczących paliw odnawialnych pochodzenia niebiologicznego w przemyśle, transporcie, ciepłownictwie i chłodnictwie), które nie wydają się spójne z opłacalnym po względem kosztów osiągnięciem naszych celów klimatycznych. Niezależnie od tych wyzwań Belgia będzie nadal wносить konstruktywne wkłady w osiąganie europejskiego celu.

Oświadczenie Irlandii

Irlandia z zadowoleniem przyjmuje porozumienie co do aktualizacji tekstu dyrektywy w sprawie energii odnawialnej i uznaje potrzebę dążenia do realizacji ambitnych celów dotyczących energii odnawialnej na 2030 r. Osiągnięcie ambitnych celów w stosunkowo krótkim czasie będzie wymagało bezprecedensowych wysiłków ze strony całego społeczeństwa i niezwykle ważne jest zaangażowanie w ten proces każdej osoby.

Zdaniem Irlandii nieuwzględnienie wszystkich skutków znacznego zwiększenia celów dotyczących energii odnawialnej – takich jak obecne funkcjonowanie celów pośrednich określonych w rozporządzeniu (UE) 2018/1999 w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu – przyniesie efekt przeciwny do zamierzonego.

Nieuwzględnienie tych skutków niesie ze sobą ryzyko osłabienia wsparcia niezbędnego do promowania energii odnawialnej w sytuacji, gdy, pomimo znacznych poczynionych już postępów oraz zaplanowanych inwestycji i znacznego zaangażowania, przekierowuje się środki publiczne z niezbędnych inwestycji w systemy energetyczne państw członkowskich.

Cel w zakresie energii odnawialnej na 2030 r. w końcowej wersji tekstu wykracza poza to, co pierwotnie zaproponowano w ramach pakietu „Gotowi na 55”. Wpływ podwyższonego celu w zakresie energii odnawialnej oraz wszelkie niezamierzone konsekwencje mogą nie stać się w pełni widoczne, dopóki państwa członkowskie nie dokończą aktualizacji swoich projektów krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu.

Rozporządzenie w sprawie zarządzania unią energetyczną przewiduje przegląd w odpowiedzi na globalny przegląd porozumienia paryskiego z 2015 r. Irlandia uważa, że taki przegląd rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną byłby odpowiednim momentem na dokonanie również przeglądu funkcjonowania celów pośrednich i mechanizmów zgodności dostępnych państwom członkowskim. Podstawą takiego przeglądu może być analiza zawarta w zaktualizowanych projektach krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu przedłożonych przez państwa członkowskie.

Oświadczenie Łotwy

Republika Łotewska podkreśla znaczenie rozwoju odnawialnych źródeł energii dla zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego i niezależności dostaw energii, zapewnienia stabilności cen, ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i osiągnięcia celów klimatycznych Unii Europejskiej.

Łotwa popiera wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie promowania energii ze źródeł odnawialnych, a w szczególności porozumienie osiągnięte w sprawie kluczowych elementów wniosku, takich jak cele sektorowe, sektor ciepłowniczy i bioenergia.

Łotwa dołoży wszelkich starań, aby wdrożyć wszystkie niezbędne środki w celu zwiększenia wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w sektorze transportu i będzie pracować nad zwiększeniem produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, aby stworzyć na Łotwie zdolności wymagane do wytwarzania wodoru odnawialnego. Łotwa uważa jednak, że z uwagi na swoją sytuację krajową nie będzie w stanie wdrożyć i realizować porozumienia w sprawie celów i obowiązków określonych w art. 25 w odniesieniu do energii ze źródeł odnawialnych, w szczególności do wykorzystania wodoru w transporcie.

Zdaniem Łotwy przy ustalaniu wymogów dotyczących środków promowania energii ze źródeł odnawialnych istotne jest uwzględnienie warunków gospodarczych i społecznych kraju, krajowych bilansów energetycznych i punktów wyjścia.

Oświadczenie Polski

Polska jest jednym z najszybciej rozwijających się rynków energii odnawialnej w Europie. W ciągu ostatnich lat nasza moc odnawialnych źródeł energii wzrosła wykładniczo, szczególnie w sektorze fotowoltaicznym, dzięki wsparciu rządowemu i zaangażowaniu społeczeństwa. Aby zwiększyć skalę wdrażania czystej energii, stworzyliśmy stabilne ramy prawne i wdrożyliśmy odpowiednie systemy wsparcia. Uproszczenie i przyspieszenie procedur wydawania pozwoleń to elementy wniosku, które należy przyjąć z zadowoleniem, lecz są one niewystarczające, aby zapewnić osiągnięcie jego celów. Szybkie wdrożenie odnawialnych źródeł energii na skalę zaproponowaną w zmienionej dyrektywie RED oraz rosnący udział źródeł zależnych od pogody w produkcji energii zagraża zarówno stabilności sieci, jak i ogólnemu bezpieczeństwu energetycznemu. Polska nieustannie podkreśla potrzebę przeprowadzenia transformacji energetycznej w tempie możliwym do zrealizowania dla systemu energetycznego i przystępnym dla społeczeństwa, a także korzystnym dla przemysłu europejskiego. Cele muszą być realistyczne i pozostawiać państwom członkowskim elastyczność w wyborze odpowiednich narzędzi ich wdrażania.

Ponadto, biorąc pod uwagę wpływ projektowanej regulacji na miks energetyczny państw członkowskich i wynikające z tego negatywne konsekwencje społeczne, Polska uważa, że podstawą prawną projektowanej ustawy powinien być art. 192 ust. 2 lit. c) TFUE.

Dlatego też Polska nie może poprzeć przedstawionego projektu znowelizowanej dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii.

Polska podtrzymuje także swoje negatywne stanowisko wobec całego pakietu Fit for 55, który wyznacza nierealistyczne cele i ambicje oraz znacząco wpływa na miks energetyczny państw członkowskich. Polska jest zdania, że większość pakietu jest realizowana w oparciu o błędną podstawę prawną, co stwarza niebezpieczny precedens.

Oświadczenie Rumunii

Rumunia jest zdecydowana podążać ścieżkę dekarbonizacji i jest zaangażowana w osiągnięcie unijnych celów w zakresie neutralności emisyjnej.

Dyrektywa w sprawie energii odnawialnej (RED III) jest jednym z ważnych celów pośrednich w pakiecie „Gotowi na 55”; miała ona umożliwić odblokowanie inwestycji niezbędnych do osiągnięcia znacznej redukcji emisji gazów cieplarnianych we wszystkich sektorach i tym samym usprawnić podejmowane przez państwa członkowskie działania na rzecz osiągnięcia celów klimatycznych.

Niemniej jednak, co Rumunia sygnalizowała podczas negocjacji, globalne cele UE dotyczące źródeł odnawialnych, a także cele sektorowe dotyczące OZE i produkcji wodoru – aby były skuteczne – powinny uwzględniać specyfikę i potencjał poszczególnych państw. Przewidziany w ostatecznym tekście poziom ambicji jest wysoki i trudny do osiągnięcia, jeśli wziąć pod uwagę realistyczne prognozy Rumunii, i wykracza poza możliwe do realizacji cele poparte przez Rumunię podczas negocjacji w sprawie tego dossier. Rumunia jest zaniepokojona tym, że wyższy poziom ambicji może mieć skutek zniechęcający i powodować wyższe koszty dla pewnych sektorów, które nie mają możliwości przeprowadzenia zrównoważonej transformacji energetycznej do 2030 r., przez co mogą stać się niekonkurencyjne.

Rumuni uważa też, że metoda określona w załączniku II, choć jest niewiążąca, nie jest wystarczająco dopracowana, by uwzględniać specyfikę krajową i różne koszyki energetyczne. Chcielibyśmy przypomnieć o prawie każdego państwa członkowskiego do określania warunków wykorzystania jego zasobów energetycznych, wyboru między różnymi źródłami energii i ogólnej struktury jego zaopatrzenia w energię, zgodnie z art. 194 TFUE.

Rumunia zdecydowanie popiera zasadę neutralności technologicznej i komplementarności między technologiami energii odnawialnej i technologiami niskowęglowymi. Chociaż ostateczny tekst odzwierciedla możliwość wykorzystania innych rodzajów wodoru odnawialnego w celu uniknięcia konkurencji między technologiami, uważamy, że warunki określone w art. 22b nie rozwiązują w pełni naszych obaw zgłaszanych podczas negocjacji dotyczących zapewnienia równych warunków działania i równych zachęt dla wszystkich niskoemisyjnych źródeł energii, które mogą przyczynić się do dekarbonizacji.

Oświadczenie Republiki Słowackiej

Słowacja uważa, że ogólny cel UE w zakresie odnawialnych źródeł energii na 2030 r. jest bardzo ambitny i będzie bardzo trudny do osiągnięcia. Jeżeli chodzi o krajowy koszyk energetyczny i jego rozwój, Republika Słowacka nie widzi realnej możliwości jakiegokolwiek znacznego zwiększenia ambicji w tej dziedzinie i podkreśla, że jakkolwiek dodatkowy wkład w realizację celów w zakresie odnawialnych źródeł energii obliczonych na podstawie niewiążącego wzoru określonego w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/1999 może nie uwzględniać wszystkich istotnych czynników na szczeblu krajowym, a tym samym może nie odzwierciedlać rzeczywistego potencjału rozwoju odnawialnych źródeł energii w kraju.

Chociaż uważamy, że ambitne cele w zakresie transportu i ogrzewania są trudne do osiągnięcia i istnieje ryzyko, że nie zostaną zrealizowane, Republika Słowacka będzie dążyć do ich osiągnięcia, wyznaczając cele i środki w swoim krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu.

Mamy również zastrzeżenie co do wsparcia na rzecz wytwarzania wodoru ze źródeł niskoemisyjnych, które jest dla Słowacji jedną z kluczowych kwestii, a nie zostało w zadowalający sposób uwzględnione w dyrektywie.

Oświadczenie Komisji w sprawie art. 22a i art. 22b

Art. 22a dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii, w połączeniu z art. 22b, przyczyni się do niezbędnego zastąpienia paliw kopalnych wykorzystywanych jako surowce w przemyśle oraz do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w procesach przemysłowych, które trudno zelektryfikować.

Biorąc pod uwagę nowatorski charakter tego celu i wczesny etap transformacji rynku wodoru, Komisja uznaje, że osiągnięcie tego celu, przynajmniej do 2030 r., będzie wymagało znacznych wysiłków ze strony państw członkowskich i znacznych inwestycji ze strony podmiotów publicznych i prywatnych.

Komisja przyznaje, że osiągnięcie celu określonego w art. 22a ust. 1 akapit piąty, również w połączeniu z art. 22b, będzie w niektórych przypadkach wiązało się z wysokimi kosztami dostosowań w zakładach, które wymagają modernizacji swoich procesów. Dotyczy to niektórych zakładów produkcji amoniaku, które wymagają znacznych inwestycji w proces produkcji, aby zastąpić wykorzystanie wodoru produkowanego w procesie reformingu parowego metanu. W związku z tym w swojej ocenie przeprowadzanej na podstawie art. 22a ust. 1 akapit piąty i art. 22b akapit pierwszy lit. b) Komisja, indywidualnie dla każdego przypadku i jeżeli jest to należycie uzasadnione, nie uwzględni tych istniejących obiektów, jeżeli uzna że są one w pełni zamortyzowane i że podjęto ostateczną decyzję inwestycyjną dotyczącą modernizacji.

Ogólnie rzecz biorąc, Komisja uznaje, że osiągnięcie celów określonych w dyrektywie, w szczególności ogólnego celu w zakresie energii ze źródeł odnawialnych oraz celów dotyczących sektorów transportu i przemysłu będzie wymagało znacznych wysiłków ze strony państw członkowskich oraz znacznych inwestycji ze strony podmiotów publicznych i prywatnych oraz potencjalnie z budżetów krajowych. Komisja przyznaje, że istnieje potrzeba wspierania państw członkowskich w realizacji tych celów.

Komisja przyznaje, że źródła energii wolnej od paliw kopalnych inne niż energia ze źródeł odnawialnych przyczyniają się do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. przez państwa członkowskie, które zdecydują się polegać na takich źródłach energii.

Komisja przyznaje również, że cele w zakresie energii ze źródeł odnawialnych powinny iść w parze z dodatkowymi wysiłkami na rzecz dekarbonizacji opartymi na innych niekopalnych źródłach energii w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., z uwzględnieniem szczególnych uwarunkowań krajowych i struktury dostaw energii państw członkowskich. Komisja uważa, że aby osiągnąć ten cel, wdrażanie rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych w ramach zwiększonego wiążącego ogólnego celu Unii należy połączyć z dodatkowymi wysiłkami, które państwa członkowskie mogą podjąć na rzecz dekarbonizacji, obejmującymi rozwój innych niekopalnych źródeł energii.
